

ΙΤΑΛΟΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΕΤΑΞΥ τῶν γεν-
ναίων προσφύγων
Ἰταλῶν, οἱ ὅποιοι
βαρυαλγοῦντες ἀπε-
χαιρέτιζον τὴν ὡ-

ραίαν πατρίδα των, διὰ νὰ ἀποφύγῃσι τὰς πιέ-
σεις ἢ τὰ βασανιστήρια τοῦ ξένου κατακτητοῦ,
συναριθμῆται καὶ ὁ ζωγράφος Ραφαήλ Ce-
ccoli. ὅστις κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1839 ἔτους
κατέφυγεν εἰς Κέρκυραν διὰ νὰ ἀναπνεύσῃ ἐ-
λεύθερον ἀέρα. Ἀμα τῇ ἀφίξει, περὶ τῆς διαγω-
γῆς του ἐγένετο ἐγγυητὴς ὁ Ἰταλὸς καθηγητὴς
τοῦ γυμνασίου καὶ Πανεπιστημίου Κερκύρας
Φραγκίσκος Ὀριόλης, ὑπὴκοος ἰόνιος, ὅστις ἀ-
φῆκε καὶ παρ' ἡμῖν ὄνομα σοφοῦ συγγραφέως
καὶ ἐπιστήμους. Κατὰ τὴν ἐτησίαν ἀναχώρη-
σιν τοῦ Ὀριόλη, τὴν ἐγγύησιν ἀνέλαθεν ἡ Ἰτα-
λὶς κόμησσα Μαρία Ἀννα Βρόλιου Γραμπίνσκα,
ἥτις ἐγένετο ἰόνιος ὑπὴκοος ὅπως φανῇ περισ-
σότερον ὠφέλιμος εἰς τοὺς πρόσφυγας συμπα-
τριώτας αὐτῆς καὶ γίνει ἐγγυήτρια.

Ὁ Ceccoli ἦτο ἄριστος καλλιτέχνης. Μεθ' ἑλθὼν τὴν φυσικὴν ὀκνηρίαν του, εἰργάσθη πολὺ.
Τὰ ἔργα του ἐξετιμῶντο, ἰδίᾳ αἱ προσωπο-
γραφαί.

Εἰς τὸν ἐπιθυμοῦντα ἐδίδασκεν εὐχαρίστως
τὴν τέχνην του καὶ δωρεάν.

Μετέβη καὶ εἰς ἄλλας Ἰονίους νήσους, ὅπου
ἀφῆκεν ἔχνη τῆς διαδασείας του διὰ τοῦ χρω-
στήρος του.

Ἦτο ἀρκετὰ ἀρχαιοφίλος καὶ ἐνθουσιάζετο
ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα. Διὰ τοῦτο προὔτιμησε
νὰ μεταβῇ εἰς Ἀθήνας, ὅπου διέμεινεν ἐπ' ἀρ-
κετὸν χρόνον. Ἐπὶ κεφαλῇς τοῦ χάρτου τῶν
ἐπιστολῶν του, εἶχε λιθογραφῆσαι ἀρχαῖα τῶν
Ἀθηνῶν μνημεῖα. Τοὺς λογίους Ἰταλοὺς φί-

λους, τοὺς εὐρισκομένους μάλιστα ἐν Ἑπτα-
νήσῳ, τοὺς παρώτρυνε νὰ ἐπισκεφθοῦν τὰς Ἀ-
θήνας πρὸς μελέτην τῶν μνημείων. Ἐκ κιθω-
τιδίων ἔστειλεν εἰς τοὺς φίλους του τεμάχια
μικρὰ μαρμάρων τῶν ἀθανάτων μνημείων καὶ
εὐώδη θύμον καὶ ἄλλα ὀνομαστὰ φυτὰ ἀπὸ τὴν
κορυφὴν τοῦ Ὑμηττοῦ καὶ τὰ ἔστειλεν ὡς ἱερὰ
λείψανα.

Διὰ τὸν Ceccoli αἱ Ἀθηναὶ ὑπῆρξαν τόπος
δράσεως περισσοτέρας τῆς Ἑπτανήσου. Διότι ἐν
Ἑπτανήσῳ ἦτο καλλιτεχνικὴ κίνησις, καὶ ἐν
Ἀθήναις τότε ἤρχιζον νὰ αἰσθάνωνται τὴν
ἀνάγκην καλλιτεχνικῆς μορφώσεως. Συνεπῶς ὁ
Ceccoli εὗρεν εὐφορὸν ἔδαφος νὰ καλλιεργήσῃ
καὶ νὰ ἐπιδείξῃ τὴν ἱκανότητά του.

Κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1844 εἶχε ἱδρυθῇ
ἐν Ἀθήναις ἡ **Ἑταιρεία τῶν ὡραίων τεχνῶν
ὑπὸ τὴν ἰδιαίτεραν προστασίαν τοῦ Μεγα-**
λειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἑται-
ρεία αὕτη ἔτυχε λαμπρᾶς ὑποδοχῆς, ὥς φαίνε-
ται ἀπὸ τὰ πρῶτα φυλλάδια τῶν **πρακτικῶν**,
τὰ ὅποια τότε ἐδημοσιεύθησαν ἐν Ἀθήναις.
Εἰσεπράχθησαν ἀρκεταὶ χιλιάδες δραχμαὶ ἀπὸ
τὰ μέλη.

Ἀρκετὰ ἦσαν τὰ τακτικὰ καὶ ἀντεπιστέλ-
λοντα μέλη. Δὲν ἔλειπαν οἱ εὐεργέται καὶ οἱ
συνδρομηταί. Ὅχι μόνον τὰ ἐπισημότερα πρό-
σωπα τῆς Ἑλλάδος ἦσαν μέλη, ἀλλὰ καὶ
πλείστοι ἐπιφανεῖς τῆς Ἰταλίας, Γαλλίας, Γερ-
μανίας, Αὐστρίας, Τουρκίας, Ρωσσίας, Αἰγύ-
πτου κ.λ.π.

Ἡ ἱδρυσις τῆς Ἑταιρείας ταύτης πολὺ κα-
τηυχαρίστησε τὴν Ἑπτανήσον, βλέπουσαν ὅτι
εἰς τὸ νέον Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος ἤρχισαν
νὰ ἀγαπῶσι καὶ νὰ διαδίδωσι τὰς ὡραίας τέχνας,
αἵτινες πρέπει νὰ εἶναι ἀχώριστοι ἀπὸ πάντα
μορφωμένον ἄνθρωπον καὶ διὰ τὴν διάδοσιν τῶν
ὁποίων πρέπει ἡ Κυβέρνησις καὶ οἱ δυνάμενοι
νὰ ἐργασθῶσι. Διὸ μετὰ χαρᾶς καὶ ὑπερηφανίας
ὁ Μουστοξύδης, ὁ Μάντζαρος, ὁ Σολωμὸς, ὁ

Γεώργιος Μαρκοράς, ὁ Ἰωάννης Ζαμπέλιος, ὁ Βράβιλας καὶ οἱ λοιποὶ ἐξέχοντες τότε Ἑπτανήσιοι ἦσαν μέλη τῆς «Ἐταιρείας τῶν ὠραίων τεχνῶν.»

Τῇ 15 Ἰουλίου τοῦ 1845 συνήλθεν ἡ πρώτη γενική **συνέλευσις** τῶν μελῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Ἡ πρόσκλησις εἶχε δημοσιευθῇ εἰς τὰς ἐφημερίδας «**Χρόνον**», καὶ «**Φῆμην**». Ἡ προσδιορισθεῖσα ὥρα ἦτο ἡ δεκάτη τῆς πρωῒας. Ὁ πρῶτος ἀντιπρόεδρος, ὁ Ι. Κωλέττης, ἦτο εἰς τὰ Ἀνάκτορα διὰ λόγους ὑπηρεσίας, ὁ δὲ δεύτερος Α. Μεταξάς ἦτο ἀσθενής, διὸ ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἔδραν τοῦ προέδρου ὁ πρεσβύτερος τῶν παρευρισκομένων μελῶν, ὁ Γεώργιος Γλαράκης. Γραμματεὺς ἦτο ὁ Α. Ζ. Μάμουκας.

Ὁ Οὐρεολί φυσικὰ, ἦτο ἐκ τῶν ἐνεργῶν μελῶν, πάντα παρὼν εἰς τὰς συνεδριάσεις, ἀφιερωμένος ψυχῇ τε καὶ σώματι ὑπὲρ τῆς προόδου τῆς Ἐταιρείας ταύτης καὶ διαδόσεως τῆς καλλιτεχνίας εἰς τὸ νέον βασίλειον.

Ὁ Μάμουκας ἀναγινώσκων τὴν ἐκθεσιν εἰς τὴν συνεδρίαν ταύτην εἶπε καὶ τὰ ἑξῆς:

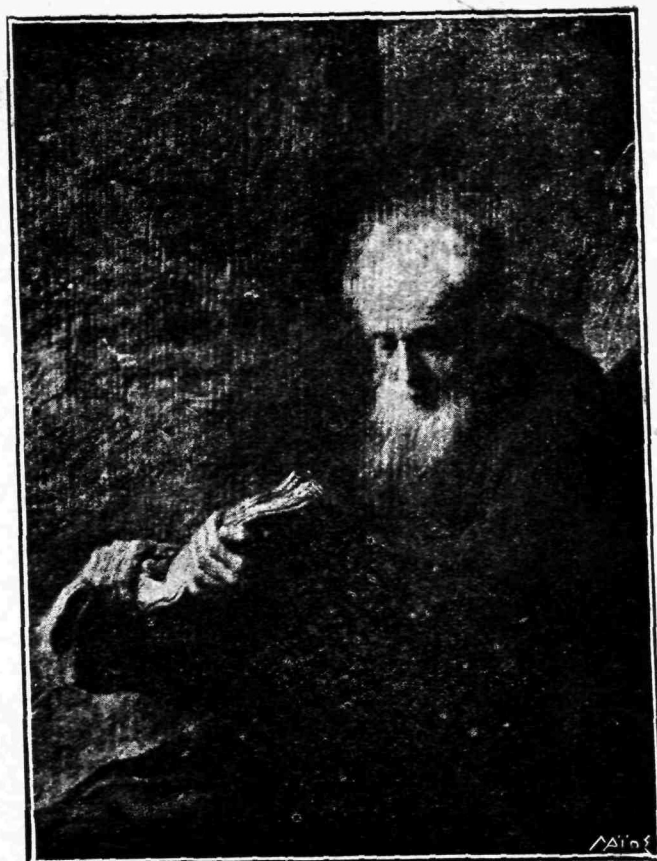
«Ἡ ἐφορεία ἐσκέφθη περὶ τοῦ τύπου τῶν διπλωμάτων τῶν δοθησομένων εἰς τὰ μέλη κατὰ τὸν **Διοργανισμόν**. Ὁ εισηγητὴς τῆς ζωγραφικῆς κύριος Ραφαὴλ Τσέκολης, αὐτοσχεδιάσας, ἐπαρουσίασεν εἰς τὴν Ἐφορείαν εἰκόνησιν, ἢ μᾶλλον πίνακα, παριστάνοντα πέντε γυναικας, ὧν ἡ ἐν μέσῳ ὑφύεται μετάρσιος, ἐνδεδυμένη χιτῶνα ἀπὸ φῶς· καὶ διὰ τοῦ βλέμματος καὶ τοῦ σχήματος τῶν χειρῶν καλεῖ πρὸς ἐγερσιν τὰς τέσσαρας ἄλλας, αἵτινες, παρακαθήμεναι, ἀτενίζουσι πρὸς αὐτήν, καὶ δεικνυνται ἑτοιμοὶ νὰ ἐγερθῶσι. Καὶ ἡ μὲν λευκοχίτων γυνὴ εἰκονίζει τὴν Ἑλλάδα ἀναγεννηθεῖσαν· ὁ ὑποκείμενος τάφος, ἐκ τοῦ ὁποίου δεικνυται ὅτι ἀνέθορεν ἡ Ἑλλάς—ὁ συνητρεμμένος λίθος τοῦ τάφου—καὶ τὰ διεργημένα δεσμὰ, δι' ὧν ὁ τάφος περιησφαλίετο, ἀναμυμνήσκουσι τοὺς χρόνους τῆς δουλείας καὶ τὴν ἐκ ταύτης ταπεινῶσιν, πρὸς δὲ καὶ τὴν μυστηριώδη ἀναγέννησιν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους. Τῶν δὲ ἄλλων τεσσάρων γυναικῶν ἐκάστη γνωρίζεται ἐξ ὧν φέρει ἔργων καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ἰδιαζόντων ἐργαλείων. Διότι, ἡ μὲν ζωγραφικὴ κρατεῖ εἰκόνα μὲ ἐπιγραφὴν **Ἀπελλῆς**, παρακειμένων ἀγγείων, ἐν οἷς τιθέασιν οἱ ζωγράφοι τὰ χρώματα καὶ γραφίδας. Ἡ δὲ Μουσικὴ κρατεῖ λύραν καὶ παράκειται αὐτῇ χάρτης, ἐν ᾗ διακρίνεται τὸ ὄνομα **Ὁρφεύς**. Ἡ Γλυπτικὴ, κοπιῶσα, συνανεγείρει μαρμαρίνον προτομὴν, ἐν ᾗ ὑπάρχει κεχαραγμένον τὸ ὄνομα **Φειδίας**, καὶ παράκεινται σμίλη, σφυρίον, διαβήτης καὶ γνώμων· καὶ τέλος ἡ Ἀρχιτεκτονικὴ κρατεῖ πίνακα, παριστῶσα ἀρχαίας οἰκοδομῆς σχεδιαγράφημα, μὲ ἐπιγραφὴν **Δαίδαλος**· πρὸ τῶν ποδῶν δὲ αὐτῆς κεῖται κανὼν (rule) καὶ διαβήτης. Ἐντὸς τοῦ περὶ τὴν Ἑλλάδα φωτεινοῦ μέρους τῆς εἰκόνος διακρίνεται, οἷον ἀμυδρῶς καὶ ἐν σμικρῷ, πρὸς δεξιὴν ἀποστάσεως, ἡ Ἀκρόπολις Ἀθηνῶν, ὁ Παρθενὼν καὶ ἡ Πολιοῦχος Ἀθηνᾶ· πορρωτέρω δὲ διακρίνεται ὡσαύτως ὁ Ὑμηττός. Ἐν τῷ πίνακι ὑπάρχουσιν εὐστόχως τεθειμένα ἐν

»εἶδει κοσμημάτων καὶ ἄλλα σύμβολα, οἷον, »στῆλαι τετραυραῖοι, τμήματα κίωνων καὶ κιονοκράνων κατὰ γῆς ἐρριμένα, ἀνάγλυφον ἡκρωτηριασμένον καὶ δένδρα δύο· τὸ μὲν μύρτου, τὸ δὲ δάφνης, ἐνθεν καὶ ἐνθεν τοῦ πίνακος. Πρὸς δὲ τῷ τάφῳ ὑπάρχει Ῥοδοδάφνη θάλλουσα. Τοῦτον τὸν ἱκανῶς ἐκφραστικὸν Πίνακα παραδεχθεῖσα ἡ Ἐφορεία, ὡς ἔμβλημα τεθησόμενον κατὰ τὸ σύνθημα ἐπὶ τῶν διπλωμάτων, ἐπεχείρησε μὲν τὴν ἐν τῇ Ἑλλάδι λιθογράφειν αὐτοῦ· ἀποτυχούσης δὲ τῆς ἐπιχειρήσεως ἠναγκάσθη νὰ προστρέξῃ εἰς τεχνίτας ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ παρήγγειλεν ἐν Εὐρώπῃ....»

Ἀκολούθως ὁ Ἰ. Π. Κοκκῶνης, ὀρθῶς ποιῶν, ἐπρότεινε τὴν σύστασιν **σχολείου τῶν Ὁραίων Τεχνῶν** καὶ νὰ γίνῃ ἡ ἀρχὴ ἀπὸ μίαν ἐξ αὐτῶν. Ἡ πρότασις αὕτη διήγειρε συζητήσεις. Ὁ Α. Καυτατζόγλου ἀπήντησεν ὅτι ὑπάρχει τὸ **Πολυτεχνεῖον** ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως συντηρούμενον καὶ ἡ ἔταιρεία πρέπει νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς τεχνίτας. Παρετήρησεν εἰς αὐτὸν ὁ Ράμφος ὅτι ἡ ἐγκρισὶς τῆς συστάσεως τῆς ἔταιρείας ἀπὸ τὴν κυβερνήσιν καὶ βασιλέα κυρίως ἀφεῖσα τὴν σύστασιν **σχολείου τῶν Ὁραίων Τεχνῶν** καὶ ὅτι τὸ Πολυτεχνεῖον δὲν εἶναι **σχολεῖον τῶν Ὁραίων Τεχνῶν**, ἀλλὰ τῶν **μηχανικῶν τεχνῶν**.

Ἐπειτα λέγει: «Διὰ ταῦτα ἀποδέχομαι ἐντελῶς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Κοκκῶνης, προσθέτω δὲ ὅτι ἀρξάμενοι τῆς διδασκαλίας τῆς ζωγραφικῆς, διὰ τὴν ὁποῖαν ὑπάρχει παρ' ἡμῖν δοκιμώτατος τεχνίτης ὁ κ. Ρ. Τσέκολης, πρόθυμος νὰ **διδάξῃ ἀμισθί**, δυνάμεθα νὰ εἰσαγάγωμεν ἀμέσως κατόπιν καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς Γλυπτικῆς, ὑπάρχοντος, ὡς πληροφοροῦμαι, ἐν Ἑλλάδι, λιθοξόου δοκίμου, ἀλλοδαποῦ, ὑπηρετούντος ἐν τῇ Ἀκροπόλει, τοῦ ὁποίου μοι εἶπον, ἀλλὰ δὲν ἐνθυμοῦμαι ἔτι, τὸ ὄνομα. Ἐὰν οἱ διδάζοντες δὲν εἶναι ἐκ τῶν ὁμογενῶν, εἶναι δίκαιον ἐν ἐλλείψει τούτων καὶ ὑπαρχόντων δοκίμων ἀλλογενῶν, νὰ μὴ προσλάβωμεν τοὺς δευτέρους, καὶ προπαρασκευάσωμεν οὕτω τὴν σὺχερεστέραν εἰς τὰς καλὰς τέχνας τελειοποιήσιν τῶν εἰς Εὐρώπην ἀποσταλῶσμένων Ἑλληνοπαίδων; Λυποῦμαι, ὁσάκις συλλογίζομαι, ὅτι τοιαύτη ἀντίθεσις εἰς τὴν τοῦ κυρίως κοινῇ συμφέροντος ἰδέαν τινῶν ἐβλάψεν ὅχι ὀλίγον καὶ τοῦτο τὸ τέμενος τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως, ἐν ᾗ ἐσμὲν σήμερον συνηγμένοι, διότι ἀπελύθησαν τῆς ὑπηρεσίας δόκιμοι ἀλλοδαποὶ καὶ διεδέχθησαν τούτους ἡττον ἤσως δόκιμοι ἄλλοι, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐπρεπε τάχα νὰ γίνετο ἡ διδασκαλία ὑπὸ **ἡμεδαπῶν**. Ὁ πολὺς Νέοφυτος Βάμβας ὑπεστήριξε τὴν γνώμην περὶ συστάσεως σχολῆς Ὁραίων Τεχνῶν, διότι τὸ ἐθεώρει ἀναγκαῖον «διὰ τὴν ἐμψύχωσιν τῶν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ὁμογενῶν καὶ διὰ τὴν ὑπόληψιν τῆς Ἐταιρείας καὶ διὰ τὸ καλὸν τὸ ἐξ αὐτῶν ἐλπιζόμενον εἰς τὸν τόπον».

ὑπὲρ τῆς συστάσεως τοῦ σχολείου τῶν Ὁραίων Τεχνῶν ἐκηρύχθησαν καὶ ὁ Φιλῆμων, ὁ Μάμουκας, ἀλλ' ἡ συνεδρίασις διελύθη χωρὶς ἀποτέλεσμα.

Rembrandt

Ο προσευχόμενος ερημίτης

Ἡ τρίτη συνεδρίασις ἐγένετο τῇ 23ῃ Δεκεμβρίου τοῦ 1845 ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἰωάν. Κωλέττη. Πρὸς τοῖς ἄλλοις ἦλθε ἐκ νέου τὸ ζήτημα τῆς ἰδρύσεως τοῦ σχολείου τῶν Ὠραίων Τεχνῶν καὶ ἐκ νέου κατεπολεμήθη ὑπὸ τοῦ Καυτατζόγλου σφόδρα καὶ μεταξύ τῶν σαθρῶν ἐπιχειρημάτων του εἶπε καὶ τὰ ἑξῆς: «...εἶναι ἀσύμφορος ἐν γένει καὶ ἀλυσιτελής ἡ σύστασις Σχολῆς, ὑπάρχοντος τοῦ Πολυτεχνείου· λυποῦμαι τοὺς νέους, οἵτινες θέλουσι σπουδάσαι τὰς Ὠραίας τέχνας, διότι προβλέπω ὅτι δὲν θέλουσι δυνήθῃ διὰ τῆς ἐργασίας των νὰ κερδίσωσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν».

Ὁ Τζέκολης ὁμοῦ ἀπήντησεν οὕτω πως: «Δὲν μοὶ φαίνεται ὀρθή ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Καυτατζόγλου προεκφρασθεῖσα γνώμη, ὅτι δηλαδὴ καλοὶ τεχνῖται γενόμενοι οἱ μαθηταὶ τῆς προκειμένης νὰ συστηθῇ Σχολῆς, κατὰ τὸν Διοργανισμόν, δὲν θέλουσιν ἔχει αὐτάρκη τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Δὲν θέλω νὰ ἀναφέρω παραδείγματα, ἀλλὰ ἀρκεῖ, νομίζω, τὸ ἰδικόν μου. Εἰμαι ξένος, ἦλθον ἐνταῦθα καὶ εὖρον φιλοξενίαν, διότι ὅλοι σχεδὸν οἱ Ἕλληνες μὲ τιμῶσι μὲ τὴν φιλίαν των. Εἰμαι ὁ ἐλάχιστος ἴσως τῶν περὶ τὴν Ζωγραφικὴν ἀσχολουμένων· ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἐπέινασα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἀπ' ἐναντίας, ὅχι μόνον ἔχω αὐτάρκη, πολλὰ αὐ-

τάρκη τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐκ τοῦ ἔργου μου, ἀλλὰ καὶ περισσεύω». Ὁ ἀντιπρόεδρος Κωλέττης ὀρθῶς ποιῶν ἀμέσως ἀπήντησεν εἰς τὸν καλλιτέχνην Ceccoli ὡς πρὸς τὴν λέξιν **ξένος**, διαβεβαιῶν αὐτὸν ὅτι «κανεῖς Ἕλληνα δὲν τὸν θεωρεῖ ξένον, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν θεωρεῖ ποτὲ ξένους τοὺς φιλέλληνας, ὅσοι ἦλθον ἐνταῦθα διὰ νὰ γίνωσι καθ' οἷονδ' ἕποτε τρόπον χρήσιμοι εἰς αὐτήν. Τοῖς ὁμολόγησε δὲ καὶ τοῖς ὁμολογεῖ ἀείποτε εὐγνωμοσύνην, διότι ἐκ φιλελλήνων εἶδεν ὑποστήριξιν μεγίστην εἰς τὸ διάστημα τοῦ ἱεροῦ ἀγώνος, καὶ ἐκ φιλελλήνων πάντοτε προσδοκᾷ τὴν διάδοσιν τῶν ὁσων αὕτη στερεῖται εἰσέτι ἐπὶ τοῦ παρόντος οἷον καλῶν τεχνῶν κ.λ.π. Εἰς τῶν τοιούτων φιλελλήνων θεωρεῖσθε ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας καὶ ὑμεῖς (ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν κ. Τζέκολην) **διότι καὶ ἀμισθὶ διδάσκετε τοὺς Ἑλληνόπαιδας, εὐεργετοῦντες οὕτω τὴν Πατρίδα καὶ πρὸ πολλῶν ἤδη χρόνων εἰσθε ἀποκαταστημένους οἰκογενειακῶς**».

Μετὰ τὰς συζητήσεις ἀνευ πρακτικοῦ αποτελέσματος, ὁ πολέμιος τῆς ἰδρύσεως τῆς σχολῆς τῶν Ὠραίων Τεχνῶν Καυταντζόγλου εἶπεν ὅτι ὁ Κάρλος Φινέλλης, γλύπτης ἐξοχὸς ἐν Ρώμῃ πρὸ καιροῦ παρακληθεὶς ἀπὸ αὐτὸν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς διστάζων πρότερον, ἀπεφάσισε τέλος νὰ κατέλθῃ καὶ ἀποκατασταθῇ

εἰς Ἀθήνας, ἀνέγνωσε δὲ καὶ περὶ τούτου ἐπιστολήν. Καὶ ἐξέβηκεν ἔπειτα ὅτι δύο νέοι μαθηταὶ τοῦ Πολυτεχνείου ἔχοντες κλίσιν πρὸς τὴν γλυπτικήν, στεροῦνται τῶν μέσων καὶ ἐξήτει τὴν συνδρομήν τῆς Ἑταιρείας διὰ νὰ τελειοποιηθοῦν. Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἡ ὥρα εἶχε παρέλθῃ ἢ συνεδρίασις ἐλύθη καὶ ἔμεινεν ἀσυζήτητον τὸ ζήτημα.

Ἐκ τῆς συζητήσεως τῶν ἐταίρων τῆς Ἑταιρείας τῶν Ὁραίων Τεχνῶν βλέπει ὁ ἀναγνώστης πόσον προώδευσαν ὑπὸ ἐποψιν καλλιτεχνικήν αἱ Ἀθήναι. Τότε οὐδεὶς Ἕλληνα ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ὑπῆρξεν ὅπως διδάξῃ τὴν καλλιτεχνίαν, ἅμα δ' ὑπῆρχον καὶ ἄνθρωποι πολεμοῦντες τὴν διάδοσιν τῶν Ὁραίων τεχνῶν, οἵτινες προσεπάθουν καὶ γὰρ πείσουν τοὺς φιλοτέχνους, ὅτι ἡ καλλιτεχνία δὲν πορίζει τὰ πρὸς τὸ ζῆν!

Ὁ Ceccoli εἶναι ἀξιέπαινος ὅτι εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν ἔλειπον Ἕλληνες καλλιτέχναι ἐν τῇ ἑλληνικῇ βασιλείῳ, εἰργάσθη ὅπως δείξῃ τὴν σημασίαν καὶ τὴν ὠφέλειαν τῶν Ὁραίων τεχνῶν, διὸ πρέπει νὰ διαφυλάττωμεν πρὸς τὴν μνήμην τοῦ εὐγνωμοσύνης.

Ἔργα τοῦ Ceccoli ὑπάρχουν ἐν Ἑπτανήσῳ καὶ δὴ προσωπογραφίαι. Ἐφιλοτέχνησε τὴν Ἡῶν, τὴν ὁποίαν ἠγόρασεν ὁ Ἰωσήφ Γαριβάλδης καὶ τὴν Φραγκίσκαν da Rimini, τὴν ὁποίαν ἀπέκτησεν ἡ οἰκογένεια Ῥάλλη. Ἐφιλο-

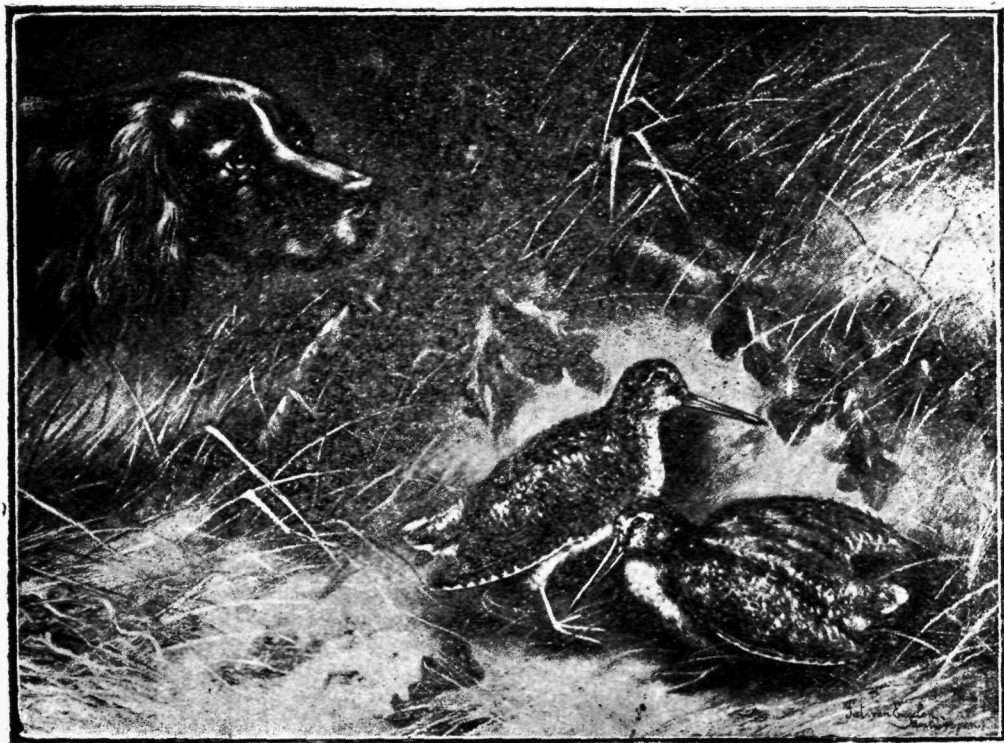
τέχνησε τὰς προσωπογραφίας τῶν Ἡρώων τοῦ **Εὐκοσι ἑνα** καὶ συλλογὴν Ἑλλήνων καὶ Ἑλληνίδων μὲ τὸ τότε ἐθνικὸν φόρεμα. Ὁ βασιλεὺς Ὀθων τὸν ἐξετίμησε δεόντως.

Εἶχε μίαν μόνην κόρην, ἥτις ἀπέθανε, καὶ τόσον ἐλυπήθη, ὥστε ἀπώλεσε σχεδὸν τὸ λογικόν. Ἐγκατέλειψε τὴν Ἑλλάδα, μετέβη εἰς Παρίσιον καὶ ἔπειτα εἰς Λονδίον. Ἀγνωστον τι ἀπέγειναν πολλὰ τῶν ἀξιολόγων ἔργων του, ἢ μάλλον ἀγνωστον ποῦ σῶζονται.

Ἡ σύζυγος αὐτοῦ ὑπῆρξε γυνὴ φιλόπτωχος· ἀπέθανεν ἐν πενίᾳ εἰς πολὺ προχωρημένην ἡλικίαν.

ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

1) Στμ. ΠΙΝ. Ἡ κόρη τοῦ Ceccoli, παρθένος ἐκτάκτου καλλονῆς, προσεβλήθη ἐν νεαρωτάτῃ ἡλικίᾳ ἐν φθίσεως. Πρὸς ἀνδρῶσιν μετέβη μετ' αὐτῆς ὁ καλλιτέχνης εἰς Πόρον, διαμείνας ἐν τῇ πλησίον μονῇ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἐνθα ὑπάρχει δάσος πεύκων. **Ἀτυχῶς** μετὰ τινα χρόνον ἀπέθανεν ἡ κόρη του, ἐνταφιασθεῖσα εἰς τὸ προαύλιον τοῦ ναοῦ τῆς μονῆς, ἐνθα καὶ ἄλλοι τάφοι ὑπάρχουσι. Ὁ Ceccoli ἦτο ἀπαρηγόρητος, εἰς ἐνδειξιν δ' εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς μοναχοὺς διὰ τὴν φιλοξενίαν, ἐξωγράφισε μίαν θανμασίαν εἰκόνα, παριστάσαν τὴν Παναγίαν, καὶ ἥτις εἶνε ἔκτοτε ἀνηρημένη εἰς τὸν δεξιῶν τοῦ ἱεροῦ τοίχον. Ἡ εἰκὼν, ἐκτὸς τῆς καλλιτεχνικῆς ἀξίας, ἐκλύει τὴν προσοχὴν τῶν ἐπισκεπτῶν, διότι ὁ καλλιτέχνης ὡς πρόσωπον τῆς Παναγίας ἐξωγράφισε αὐτὸ τὸ πρόσωπον τῆς ἀποθανούσης κόρης του. Περὶ τοῦ συγκινητικοῦ τούτου ἐπεισοδίου εἶχε συλλέξῃ πληροφορίας καὶ ὁ μακαρίτης Ε. Ἀσώπιος, ὡς ἀγνοοῦμεν ἂν ἐπρόφθασε νὰ δημοσιεύσῃ.

Pret van Engelen

Ἡ φέρμα